



Zangdienst 25 mei

Op zondagmiddag 25 mei organiseerde ons koor een zangdienst met als thema: "Van U wil ik zingen". Het was een dienst met veel samen-zang en enkele liederen met koorzang. De muzikale leiding was in handen van Gerard. Joël bespeelde orgel en piano. Albert en Stijn Rol-lof speelden op trompet.

Het koor opende dienst met 'Laudate omnes gentes' (Psalm 117), waarna Wil van Bruggen allen welkom heette. Hierna volgden diverse liederen als samenzang, samen met koor of enkel koorzang. Samenzang: 'Breek aarde uit in jubelzangen', 'Komt laat ons deze dag', 'Zing met ons mee uit alle macht', 'Jubelt God ter eer', 'Looft den Heer, want hij is goed', 'Kom Schepper God', 'Liefde, eenmaal uitgesproken' en 'Ik zal zo lang ik leef bezingen in mijn lied'

Koorzang: 'Looft de Heer in Zijn heiligdom', 'Santo', 'Gloria' van Vivaldi en 'Ga met God en Hij zal bij je zijn'.

Tussendoor waren er ook twee schriftlezingen: Handelingen 16 : 16 -34 en Openbaringen 1: 1- 3 en Openbaringen 5. Het muzikaal intermezzo werd verzorgd door Joël, Albert en Stijn. De dienst werd afgesloten met 'Zegen ons Algoede'.

We kunnen terug kijken op een geslaagde dienst, waarin we lekker versjes hebben gezongen (volgens een kerkganger).

Jan Kerkstra

Fauré

Het is niet de eerste keer dat het Hervormd Kerkkoor 's-Gravendeel een werk van Gabriel Urbain Fauré uitvoert. Ik kan mij nog herinneren dat wij in het eind van de jaren zeventig van hem tijdens een concert de 'Cantique de Jean Racine' hebben gezongen. Ik dacht toen ook dat iedereen die de naam Fauré hoorde, die associeerde met 'Cantique de Jean Racine'. Dit is een werkstuk, waarmee Fauré in 1865, toen 20 jaar oud, in Parijs aan een kerkmuziekschool afstudeerde en daarmee de eerste prijs won.

Volgens kenners zou Fauré meer bekend zijn door zijn Requiem. Daar-over later meer.

Gabriel Fauré, geboren aan de voet van de Pyreneeën, is een tijdgenoot van Claude Debussy, Theodore Dubois en Maurice Ravel. Laatstge-noemde heeft veel van hem geleerd. Eén van Fauré's leermeesters was Camille Saint-Saëns van wie ons koor in 2009 de 'Oratorio de Noël' met het Nederlands Begeleidingsorkest uitvoerde.

Gabriël Fauré was na zijn primaire studie eerst organist in het Bretonse Rennes, maar keerde later terug naar Parijs. Jarenlang was hij verbonden aan de Madeleinekerk, eerst als koordirigent en later als organist. In deze periode componeerde hij de 'Messe de Requiem'. In 1905 werd hij directeur van het 'Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse de Paris', een mond vol en daarom afgekort tot C.N.S.M.D.P. om een ezelsbruggetje te hebben.

Gabriel Fauré maakte liederen, componeerde pianomuziek en kamer-muziek en schreef opera's. Zijn verdienste was dat hij de Franse religieuze muziek vernieuwde. Hij ontwikkelde een eigen stijl van com-

Staccato

•
7 juli: laatste repetitie voor de zomervakantie

•
woensdag 27 augustus: poffertjes bakken tijdens jaarmarkt van 13 – 21 uur of tot zo lang de voorraad strekt

•
zaterdag 30 augustus: 12^e editie Rabobank sponsorfietsdag; verzamelen om 10.00 uur bij sportpark De Trekdam

•
maandag 1 september: eerste repetitie na de zomervakantie: aanvang 20.00 uur

•
maandag 22 september: deadline inleveren kopij Nieuwsflits

•
zaterdag 11 oktober: van 13-17 uur repetitie met Nootabene zonder orkest in Ons Centrum

•
zaterdag 1 november: van 15-18 uur repetitie Requiem met orkest en solisten; 18-19 uur gezamenlijke maaltijd; 19-22 uur repetitie Gloria met orkest en solisten. Alles in Utrecht

•
vrijdag 7 november: 19-22 uur generale repetitie in Hervormde Kerk 's-Gravendeel

•
zaterdag 8 november: 17.30-19.00 uur laatste gezamenlijke repetitie in Hervormde Kerk te 's-Gravendeel; 19.30 uur aanvang groot concert te 's-Gravendeel; kleding dames en heren: zwarte broek c.q. rok en jasje met effengekleurd overhemd c.q. blouse, zonder stropdas of strik

•
zondag 16 november: 13-14.30 uur laatste gezamenlijke repetitie in de Nicolaïkerk te Utrecht; 15.00 uur aanvang groot concert te Utrecht; kleding als op 8 november

•
N.B. hierboven zijn de orkest- en solisten-repetities zonder koren niet vermeld

•
Tip: oefentracks koorpartijen 'Jauchzet dem Herren' SWV36:
http://johnfletchermusic.me.uk/SchutzH_Psalm_100.php (allemaal achter elkaar)

poneren, waarbij hij evenwicht zocht tussen de romantische gevoeligheid en de strenge compositieregels. Zijn muziek is vooral ingetogen en fijntjes, ondanks de vele dissonante

tooncombinaties in de afzonderlijke koorpartijen. Voor de koren was dit een nieuwe uitdaging om dit werk uit te voeren.

Tweemaal zo lang als Ludwig von Beethoven moest Fauré leven met het voltrekken van zijn volstrekte doofheid. Gabriel Fauré overleed op 4 november 1924 in Parijs.

Requiem in d mineur, opus 48

Het Requiem van Fauré. Zo noemen wij één van de uit te voeren werken op zaterdag 8 november in 's-Gravendeel en op zondag 16 november in Utrecht. Het is het meest uitgevoerde langere werk van Gabriel Urbain Fauré. Eigenlijk is de hedendaagse bekendheid van het Requiem ontstaan uit het 'Piu Jesu', het vierde deel voor de sopraansolo en orkest, een veel gevraagd muziekstuk bij verzoekplatenprogramma's.

Fauré is van 1877 tot 1899 met het Requiem bezig geweest. Maar niet altijd als Requiem. In 1877 componeerde hij het 'Libera Me' ('de verlossing of bevrijding') als een zelfstandig muziekstuk. Daarna componeerde hij 'Un Petit Requiem', zoals Fauré het noemde. In 1888 was de eerste versie klaar, kort na het overlijden van zijn ouders in 1885/1887. Het Libera Me maakte er toen nog geen deel van uit. De overlijdens van zijn ouders zouden volgens ingewijden de aanleiding zijn geweest tot het schrijven van het Requiem. Zelf zegt hij dat dit niet zo is. "Ik heb het gewoon voor mijn plezier gedaan, als u mij toestaat zo uit te drukken." Het 'plezier' moet als volgt worden toegelicht. De dood heeft volgens Fauré niets definitiefs: het is een vreugdevolle bevrijding, een verlangen naar geluk aan de andere kant van het graf. De dood is volgens hem eerder een pijnlijke ervaring van het leven. Deze gedachtegang komt overeen met wat de apostel Paulus in zijn eerste brief aan de gemeente in Corinthen schrijft: "De dood is verzwolgen in de overwinning. Dood, waar is uw overwinning? Dood, waar is uw prikkel?" (1 Cor 15: 54b, 55). Dit komt heel duidelijk tot uiting in zijn 'Requiem'. De hoop in hem komt tot uitdrukking in de keuze van de tekst en de muziek. Niet altijd volgde hij de traditionele tekst van een requiem. De meest dramatische delen liet hij weg. Veelvuldig klinkt de lofzang tussen het verlangen naar de eeuwige rust.

In de eerste versie van het Requiem ontbraken het 'Libera Me' van 1877 en 'Offertorium' ('De Offeranden'). 'Un Petit Requiem' was ook geschreven voor een minimale orkestbezetting. In de tweede versie, die van 1893, werd de bezetting van het orkest uitgebreid en de delen 'Libera Me' en 'Offertorium' toegevoegd. Rond de eeuwwisseling bewerkte hij het Requiem voor een compleet orkest, de derde versie.

Tijdens onze concerten in november voeren wij de tweede versie uit, die van 1893.

Vivaldi

Antonio Lucio Vivaldi werd in 1678 in Venetië geboren. Zijn vader, vooraanstaand violist van de Cappella di San Marco in Venetië, maakte hem ook vertrouwd met de viool. Op vijftienvijftigjarige leeftijd werd hij tot priester gewijd. Hij kreeg al gauw de bijnaam 'de rode priester', welzeker vanwege zijn rode haar die hij van zijn vader had geërfd. Zijn muzikale talenten liet hij, ondanks zijn priesterschap, niet ongebruikt. Het verhaal gaat dat hij tijdens de mis wel eens verstek liet gaan doordat hij zijn inspiraties voor een nieuw muziekstuk ging opschrijven. Daarom zou hij later geen missen meer mogen opdragen. De officiële lezing is dat hij wegens zijn gezondheid - hij was erg astmatisch - de mis niet meer behoefde te bedienen.

Vervolgens, het zelfde jaar waarin hij tot priester werd gewijd, kreeg hij als componist en violist een aanstelling in een weeshuis voor wezen, vondelingen (meisjes) en buitenechtelijke dochters van de Venetiaanse

notabelen. Door zijn muziekonderwijs werd het meisjespensionaat wijd en zijd bekend: zijn koor en zijn instrumentale muziek werden beroemd tot ver in Europa. Het is niet bekend waarvoor, maar Vivaldi is een paar keer door het weeshuis geschorst geweest en mocht toen niet op het weeshuis verschijnen. Wel moest hij regelmatig en op tijd zijn composities inleveren.

Vivaldi bleef niet altijd in Venetië. Hij kreeg verlof om ergens anders zijn muzikale talenten te gebruiken. Hij was binnen en buiten Italië beroemd geworden en reisde door Italië en daarbuiten: Amsterdam en Wenen, zijn roem achterna. Eigenlijk was dit vanwege zijn gezondheid te veel voor hem en zijn portemonnee: hij moest altijd omringd zijn door meer dan een gebruikelijk aantal personen om hem te begeleiden. Daarbij was ook een jonge sopraan die vaak hoofdrollen vervulde in zijn opera's. Hij schijnt zo'n negentig te hebben geschreven. Het vaste gezelschap van de sopraan wekte zodanige verdachtmakingen op dat Vivaldi niet in Ferrara mocht komen; de plaatselijke aartsbisschop was juist bezig korte metten te maken met de onchristelijke praktijken in zijn aartsbisdom.

Ineens was het over met Vivaldi. Zijn overlijden is een lange tijd een onbeschreven gebeurtenis in de geschiedenis geweest. Zijn werken werden niet meer uitgevoerd en met zijn overlijden, verging ook zijn beroemdheid. Pas in 1936 kwam men erachter dat Vivaldi in 1741 te Wenen was overleden als gevolg van een inwendige ontsteking. Met zijn teraardebestelling op het armenhof van het ziekenhuis werd de nagedachtenis aan hem en zijn werken vergeten. Pas in de eerste helft van de vorige eeuw werd Vivaldi en zijn werken herontdekt. In vele biografieën wordt Venetië nog als sterfplaats genoemd.

(wordt vervolgd)

Dick Langeveld



COLOFON

Redactiecommissie:

Leden: Jan Kerkstra, Anneke Mol-Verbaas en Dick Langeveld

Redactieadres:

Batiststraat 17, 3295 VA 's-Gravendeel,
tel. (078) 673 2688